

ПАМ'ЯТКА ДЛЯ ВЧИТЕЛЯ

- Перехід з початкової школи до середньої, більшість учнів сприймає як важливий крок свого життя - « Я вже не маленький ». Поява різних вчителів з різними вимогами, різними характерами, різними стилями стосунків, є для них відчутним показником дорослішання. Крім того, певна частка дітей усвідомлює своє нове положення як шанс спочатку розпочати шкільне життя, налагодити стосунки з вчителями, які не складались до цього.
- Початок навчання у 5 класі пов'язаний із збільшенням навантаження на психіку учнів, у цей час вони переживають період адаптації до нових умов навчання, який дуже схожий на початок навчання у 1 -му класі. Різка зміна умов навчання, різноманітність і якісне ускладнення вимог з боку різних вчителів- все це доволі складне випробування для психіки учнів.
- В адаптаційний період діти можуть стати тривожними, боязкими, або навпаки, надмірно галасливими, непосидючими. У них може знизитись працездатність, погіршитись пам'ять, дисциплінованість. Ці відхилення, як правило носять поодинокий характер і зникають через 2-4 тижні, але є діти, у яких адаптаційний період затягується на 2-3 місяці і навіть більше.
- Ускладнити адаптацію може невідповідність, навіть протиріччя вимог різних вчителів (вчитель історії вимагає, щоб відповідь була лише за підручником, а вчитель літератури хвалить за власні думки і т.д.). Такі «дрібниці» часто ускладнюють життя школярів.
- Труднощі можуть бути пов'язані з дезіндивідуальністю, виникненням почуття самотності: нікому з дорослих ми не потрібні. Інші, випадки, шаленіють від несподіваної свободи - бігають по школі, б'ються. Звідси підвищена залежність певної частинки дітей від дорослих, «прилипливість» до класного керівника.
- Інколи за однією і тією ж формою поведінки (наприклад, відвідування першого класу, в якому працює вчитель початкових класів) приховуються різні мотиви і потреби. Це може бути

бажання знову опинитись у знайомій ситуації опіки і залежності, коли тебе знають, про тебе думають. Але може бути і бажання створити себе як «старшого», дорослішого, того хто може опікуватись меншими.

- Особливу допомогу дитині в період адаптації можуть надати батьки, за умов, що вони мають певні психолого - педагогічні знання з цього питання.

ПАМ'ЯТКА ДЛЯ КЛАСНОГО КЕРІВНИКА 5-ГО КЛАСУ

1. Працюйте над формуванням колективу через різноманітні доручення, змінюючи групи.
2. Розвивайте почуття колективізму через спільну турботу про престиж класу (зовнішній вигляд, успіхи у навчанні, максимальна участь у святах, естафетах, конкурсах).
3. Пріоритет надавайте індивідуальній роботі (спостереження бесіди, анкетування, доручення).
4. Уникайте гострих кутів, проявляйте стриманість, терплячість.
5. Пам'ятайте: діти потребують ласки, ніжності, співучасті, турботи.
6. Вчасно і мудро підтримуйте дитячу активність.
7. Не забувайте: формування класного, батьківського та учительського колективів не менш важливе, ніж дитячого. Ретельно

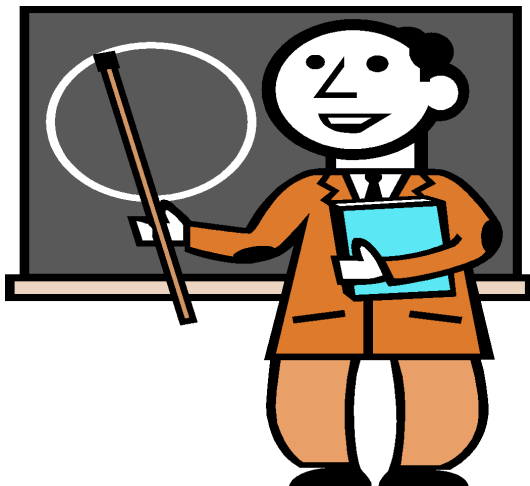
готуйтеся до батьківських зборів, проводьте сімейні вечори, активно залучайте батьків та вчителів - предметників до життя класу.

***Пам'ятка учителям,
які викладатимуть у п'ятих класах***

1. Опрацюйте спеціальну психолого - педагогічну та методичну літературу.
2. Пам'ятайте: легше з першого уроку викликати до себе довіру, любов дитини, ніж потім подолати недовіру.
3. Не змінюйте різко методи роботи, використовуйте ігровий матеріал, алгоритми, картки опори, зразки виконання.
4. Протягом уроку та додому давайте конкретні доступні завдання і домагайтеся чіткого їх виконання.
5. Щоденно перевіряйте роботи гімназистів, домагайтеся систематичної роботи над помилками.
6. Ретельно продумайте заходи і прийоми розвитку мислення, усного та писемного мовлення дітей. Розробіть відповідний роздатковий матеріал.
7. Забезпечуйте систематичне повторення.

8. Уникайте перевантаження дітей.
9. Відвідуйте уроки колег, які викладають у п'ятих класах.

***План проведення адаптаційного періоду
гімназистів 1(5) класів***

<i>Термін</i>	<i>Зміст роботи</i>
Вересень	1. Спостереження за входом в навчально-виховний простір відвідування уроків , позакласних заходів , спостереження за поведінкою на перервах). 2. Знайомство з кабінетом психолога. 3. Інструктаж для класних керівників. 4. Соціометрія класів та визначення самостатусу дитини в колективі . 5. Кінетичний малюнок "Моя сім'я". 6. Методика "Неіснуюча тварина". 7. Оформлення документації.

Жовтень	1.Діагностика вад особистісного розвитку. 2.Дослідження тривожності (шкільної). 3.Відвідування уроків. 4.Проведення ігор "Давайте познайомимось". 5.Анкетування учнів 5-х класів "Я+інший"
Листопад	1 .Діагностика ступеня адаптованості особистості учні до діяльності, самого себе та оточуючих (СОДСО). 2. Проведення тренінгових занять для учнів. 3. Консультації для дорослих.
Грудень	1. Батьківські збори "Увага! Адаптація". 2. Спостереження за навчально-виховним процесом. 3. Вивчення інтересів гімназистів та ставлення їх до - ння. 4. Психолого- педагогічний консиліум з адаптації учнів 5-х класів.
Січень-березень	1. Проведення тренінгових занять для учнів. 2. Консультації для дорослих. 3. Спостереження за навчально-виховним процесом. 4.Корекція для учнів , що потребують підвищеної - огічної уваги.
Квітень	1. Проведення тренінгових занять для учнів. 2. Спостереження за навчально-виховним процесом. 3. Корекційна робота для учнів. 4.Проективний твір : "Як тобі живеться , п'ятикласнику?» 5.Анкетування учнів.
Травень	1. Аналіз результатів адаптаційного періоду. 2.Складання звіту, порівняльної діаграми учнів 5-х класів.